דלא שנא כי מחשב בלשון אכילה למזבח ול"ש כי מחשב בלשון הקטרה למזבח א"נ מה אכילה בכזית אף הקטרה בכזית ולעולם אכילה דאורחא משמע ור"א א"כ לכתוב רחמנא אם האכל האכל א"נ אם יאכל יאכל מאי האכל יאכל א) שמעת מינה תרתי אמר ליה רבי זירא לרב אסי ואי טעמא דר"א משום הכי הוא כרת נמי ליחייב וכי תימא ה"נ והא את הוא דאמרת משמיה דרבי יוחנן מודה ר"א שאין ענוש כרת א"ל תנאי היא אליבא דר"א איכא למ"ד פסולה דאורייתא ואיכא למ"ד פסולה דרבנן דתניא א) א השוחט את הזבח לשתות מדמו למחר להקטיר מבשרו למחר לאכול מאימוריו למחר כשר ור"א פוסל להניח מדמו למחר רבי יהודה פוסל אמר ר"א אף בזו ר"א פוסל וחכמים מכשירין רבי יהודה אליבא דמאן אילימא אליבא דרבנן השתא ומה התם דקא מחשב בלשון אכילה מכשרי רבנן הכא לא כל שכן אלא אליבא דר"א ואמר ר' אלעזר אף בזו ר"א פוסל וחכמים מכשירין ר' אלעזר היינו ר' יהודה אלא לאו כרת איכא בינייהו ב) (א) דר' יהודה ג) (דת"ק) סבר להניח פסולא בעלמא בהנך כרת נמי מיחייב ואתא ר' אלעזר למימר אידי ואידי פסול ואין בו כרת לא דכולי עלמא כרת ליכא ג) והכא ג) ג' מחלוקת בדבר ת"ק סבר בהנך פליגי להניח דברי הכל כשר ור'

רש"י

מחשבת אכילת אדם כגון שירים אם חישב עליהן למזבח להקטירן למחר: ד) מדאפקינהו רחמנא לתרוייהו בלשון אכילה. ש"מ כי הדדי נינהו ומחשבין מזו לזו: בלשון אכילה למזבח. כגון הריני קומץ על מנת להאכיל קומץ למזבח למחר: א"נ. להכי אפיק רחמנא להקטרה בלשון אכילה: מה אכילה בכזית אף מחשבת הקטרה בכזית. אם חישב בקמילה להקטיר כזית קומץ למחר פיגול: לעולם אכילה דאורחא משמע. קומץ למזבח ושירים לאדם: מאי האכל יאכל. מדשני קרא בדיבורא: שמעת מינה תרתי. למחשבת ד] הקטרה בכזית ומחשבין מאכילה לאכילה: איכא למ"ד. ר' אליעזר פסל מדאורייתא ומהאי קרא דפרשינן ואית ליה כרת: לשתות מדמו למחר. אכילת מזבח לאדם: להקטיר מבשרו למחר. אכילת אדם למזבח: להניח מדמו. לא לשום זריקה ולא ה] לשתיה: אליבא דמאן. כלומר בתר טעמא דמאן אמרה למילתיה וכמאן ס"ל בלשתות מדמו למחר: ו] ה)(ת"ק) רבי יהודה. דאמר ז] פסול סבר האי הוא דפסול לר' אליעזר אבל לשתות אפי' כרת איכא ור"א דאמר אף בזו ח] כלומר שתיהן דין אחד להם מה כאן ליכא כרת אף בלשתות אין בו כרת: ו) דכולי עלמא כרת ליכא. וטעמא דרבי אליעזר לא מדאורייתא אפילו לרבי יהודה: והכא ג' מחלוקת בדבר ת"ק סבר בהנך פליגי. דרבי אליעזר גזר אטו מחשבה כדרכו דהוי פיגול הילכך גזר בשלא כדרכו ט] דהוי פסול אבל להניח דברי הכל כשרה דלא אסרה תורה אלא מחשבת אכילה ושתיה דבכלל אכילה הוא ומקצת דמו אטו כל דמו לא גזרינן: ור'

תוספות

דלא שנא כי מחשב בלשון אכילה כו'. תימה ל"ל קרא להכי תיפוק ליה מדאיקרי אכילת אש אכילה כמו חישב שיאכלוהו כלבים למחר שתאכלהו אש למחר דמסקינן בסוף פרק ב' דזבחים (דף לא.) דהוי פיגול משום דכתיב ואת איזבל יאכלו הכלבים וכתיב תאכלהו אש לא נופח ומסיק התם דהא דתנן לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית כשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין אי חישב בלשון אכילה מצטרפין משום דאיקרי אכילת אש אכילה כדכתיב תאכלהו אש לא נופח וי"ל דאיצטריך לרבויי הכא שיאכלהו מזבח למחר אע"פ שלא הזכיר אש דמקרא דתאכלהו אש לא נפיק אא"כ הזכיר אש ועוד נראה דהתם איירי בבשר דמחשב לאכול דבר שדרכו לאכול והכא מיירי באימורים ואי לא דרבי קרא הכא ה"א דמחשב באימורים שתאכלם אש למחר הוי כמחשב לאכול דבר שדרכו להקטיר דלא הוי פיגול דאפי' השתא נמי דרבי קרא מחשב בלשון אכילה אי חישב באימורים שתאכלם אש של הדיוט למחר לא הוי פיגול אע"ג ז) דבשר הוי פיגול דמחשב לאכול דבר שדרכו להקטיר דדוקא אש של מזבח י] דמרבינן בלשון אכילה דהוי מחשב בלשון מזבח למזבח והא דקאמר התם דמצטרפין בלשון אכילה אי לאו דרבי הכא מחשב בלשון אכילה לא הוי פיגול באימורים אע"ג דאיקרי אכילה וקצת קשיא מאי קא פריך התם אלא מעתה חישב שתאכלהו אש כו' וכי תימא ה"נ והא תנן לאכול כחצי זית ולהקטיר כחצי זית כשר שאין אכילה והקטרה מצטרפין מאי קושיא דלמא חצי זית בשר וחצי זית אימורים לא מצטרפין שזה לאדם וזה למזבח אבל חצי זית בשר לאדם וחצי זית בשר למזבח מצטרפין משום דכתיב אכילה גבי אש ויותר קשה הא דמשני אי דאפקיה בלשון אכילה ה"נ דמשמע דמצטרפין ואמאי מצטרפין כיון דאין מחשבין מאכילת אדם למזבח וממזבח לאכילת אדם וי"ל שכך היא סברא דמצטרפין כיון דאיקרי אכילה ואיתרבי הכא בלשון אכילה באימורים וקצת תימה דהתם ח) דאייתי ראיה דכתיב אכילה באש מדכתיב תאכלהו אש לא נופח דה"ל לאיתויי קרא דכתיב (ויקרא ו) אשר תאכל האש את העולה וכתיב (שם ט) ותאכל (האש) את העולה ואת החלבים ושמא ניחא ליה לאיתויי קרא דאש של הדיוט ומיהו גבי אש דהדיוט נמי כתיב (שמות כב) ונאכל גדיש ט) וכי מייתי התם קרא ואת איזבל יאכלו הכלבים הוה מצי לאיתויי ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל תבואתה לאכול (ויקרא כה) ושמא משום דלא כתיב התם אכילה על בשר: **לכתוב** קרא האכל האכל או יאכל יאכל. כי האי גוונא בפרק החובל (ב"ק דף פה:) גבי ס) ורפא ירפא אבל בסנהדרין בריש היו בודקין (דף מ:) משמע דאי הוה כתיב דרש תדרש י) וחקרת לא הוה מצי למדרש טפי מידי ולא אמרינן מדלא כתיב דרש דרש או תדרש תדרש כ): **מאי** האכל יאכל ש"מ תרתי. משמע דלית ליה לר"א דברה תורה כלשון בני אדם ותימה דבריש הערל (יבמות דף עא.) גבי איש איש יא] (לא דרש וס"ל דדברה כו') וכן רבי יוסי פרק אין מעמידין (ע"ז דף כז.) דריש המול ימול ובסוטה פרק ארוסה ושומרת יבם (דף כז.) דריש איש איש לרבות אשת חרש ואשת שוטה ובזבחים פרק השוחט והמעלה (ד' קח:) לא דריש איש איש אלמא קסבר דברה תורה כלשון בני אדם ועוד בעלמא לא אשכחן תנא דפליג אהא דדרשינן (חולין יג:) איש איש לרבות את העובדי כוכבים שנודרין נדרים ונדבות כישראל ועוד קשה דבהשוחט והמעלה (שם) דריש ר"ש איש איש ובפ"ק דקידושין (דף כ:) דריש ר"ש אם גאול יגאל שלוה וגואל ל) לחאין וכן בפסחים בפרק מי שהיה טמא (ד' צג.) איש איש לחייב זבין ומצורעין ובועלי נדות בפסח שני ומוקי לה כרבי יהודה ור"ש דפטרי נשים מפסח שני ולהכי לא תני זבות ומצורעות ובפרק אלו מציאות (ב"מ ד' לא:) ובכתובות (ד' סז.) גבי העבט תעביטנו קאמר ר"ש דברה תורה כלשון בני אדם ועוד קשיא מר' יהודה דדריש איש איש בההיא דפסחים וכן בריש בנות כותים (נדה ד' לב:) דריש ר' יהודה איש איש גבי תינוק בן יומו שמטמא בזיבה וגבי המול ימול (ע"ז כז.) סבר רבי יהודה דברה תורה כלשון בני אדם ועוד בסוף אלו מציאות משמע דדריש ר"ש הקם תקים והשב תשיבנו ובפ"ק דר"ה (דף ח.) עשר תעשר בשתי מעשרות ועוד קשיא מר"ע בפ' אין עומדין (ברכות ד' לא:) גבי הני דדריש ר' ישמעאל אם ראה תראה ור"ע קאמר דברה תורה כלשון בני אדם ובסנהדרין בפרק ד' מיתות (דף סד:) מ) איפכא גבי הכרת תכרת וכן בסוף פרק שני דכריתות (ד' יא.) גבי והפדה לא נפדתה ועוד קשיא מדאחרים דהיינו ר"מ (גבי איש איש) דאית ליה התם בכריתות דברה תורה כלשון בני אדם ובפרק ד' מיתות (סנהדרין ד' נז.) משמע דדריש ר"מ איש איש גבי ברכת השם ונראה לפרש דמאן דאית ליה דברה תורה כלשון בני אדם לאו בכל דוכתי אית ליה אלא נ) שום הוכחה יש לו במקום שאינו דורש הכפילות מדאמר אביי בסוף אלו הן הגולין (מכות ד' יב.) גבי ואם יצא יצא מסתברא כמ"ד דברה תורה כלשון בני אדם שלא יהא סופו חמור מתחילתו משמע דלא בא אביי להביא ראיה אלא שם ולא שנאמר כן בכל המקומות דהא לא מייתי דאביי גבי שאר פלוגתייהו ואם תאמר א"כ מאי קא פריך בפרק השואל (ב"מ ד' צד:) גבי אם גנוב יגנב מעמו הניחא למאן דלית ליה דברה תורה וכן בריש נדרים (דף ג.) הניחא למ"ד דברה תורה והא לאו בכל דוכתי פליגי ועוד למ"ד דברה תורה נמי מי ניחא מה טעם יש שם שלא לדרוש לנדור נדר לרבות ידות נדרים כמו גבי נזירות דכתיב נזיר להזיר ס): **אמר** ליה תנאי היא. משמע דלרבי יוחנן הא דפסיל ר"א במתני' היינו מדאורייתא ואפי' כרת איכא מדפריש טעמיה דקרא תימה דלא הל"ל ר"א פוסל אלא מפגל מיבעי ליה דהכי דייק בסוף פ"ק דזבחים (ד' יג.) וי"ל דשאני הכא דאיירי נמי בחוץ למקומו: **דת"ק** סבר להניח פסולא בעלמא בהנך כרת נמי מיחייב. האי ת"ק היינו ר"י וקרי ליה ת"ק משום דכולה רישא ר"י דליכא אלא ב' מחלוקת מדקאמרינן בתר הכי ג' מחלוקות בדבר מכלל דעד השתא סבירא לן דליכא אלא ב' מחלוקות: גזירה

עין משפט נר מצוה

ג א מיי' פי"ד מהלכות פסוה"מ הלכה ח:

שיטה מקובצת

א] שמעת מינה תרתי. ואין לומר דחד אתא לאשמועינן כי מחשב בלשון אכילה וחד לאכילה כזית דחדא מילתא היא דכיון דלשון אכילה מהני להקטרה מסברא יש לנו לומר שהאכילה הוא כזית. תו"ח: ב] תיבות דרבי יהודה נמחק וכצ"ל בינייהו דת"ק: ג] והכא ג' מחלוקת בדבר וא"ת מי דחקו לומר ג' מחלוקת בדבר לימא ר' יהודה היינו ת"ק ור"י סבר בהנך פליגי ולהניח דברי הכל פסול ואתא ר' אלעזר לומר דאף בלהניח פליגי ואמר הר"מ ז"ל דכיון דנחית לאשכוחי תנא דסבר דברי הכל כשר כתנא דיוסף הבבלי כדלקמן דקאמר ליה כשר בשחרית ובצהרים אבל מעיקרא היה סבור דלא פליגי כלל בלהניח דכ"ע סברי דלהניח פסול. תו"ח. ובתוס' מהר"פ. וא"ת מי דחקו לומר ג' מחלוקת הוי מצי למימר דר"י מפרש מילתיה דת"ק כמו דקאמר מעיקרא וי"ל דניחא ליה למימר דאיכא מאן דאכשיר בלהניח דמו משום. דאשכחן לקמן תנא דמכשר בלהניח ומשום הכי ניחא ליה למצוא אותו תנא במתניתין אבל מעיקרא לא נחית להכי דלא נחית אלא למצוא תנא דאית ליה לר"א כרת בדבר שאין דרכו לאכול ואין דרכו להקטיר וא"ת ומאי שנא לר"י דלא גזרינן נמי לשתות מדמו אטו כל דמו כדגזרינן להניח מדמו אטו כל דמו וי"ל דלא דמי דלשתות מדמו משמע דלאחר זריקה ישתה מן הנשאר ובהא לא שייך גזירה אטו כל דמו אבל להניח מדמו משמע דאמר הכי קודם זריקה ומשום הכי שייך למגזר אטו כל דמו וא"ת להניח מאימוריו למחר אמאי לא אמרינן נמי דלפסול אטו כל אימוריו שהרי בפרק כל הפסולין (דף לה:) אמרינן דאם אמר להניח כל אימוריו למחר שהוא פסול וא"כ לגזור מאימוריו אטו כל אימוריו ועוד תימה התם למה פסול והרי הוא עצמו שלא הוקטרו אימוריו כשר שאין הקטרת אימורין מעכבת כלום גם לא לאכול את הבשר וי"ל דהא דפסיל התם בלהניח כל אימוריו (משום) היינו משום גזירה אטו כל דמי והשתא נמי ניחא דלא גזרינן הכא מאימוריו אטו כל אימוריו משום דהוי גזירה לגזירה ועוד י"ל ליישב הקושיא דהתם דהיכא קאמר דלהניח כל אימוריו פסול והלא הוא עצמו שלא הוקטרו אימוריו כשר לאו קושיא היא דהני מילי כי ליתנהו כגון שאבדו או נטמאו דהוי כמאן דליתנהו אבל כל זמן דאיתנהו אסור לאכול מן הבשר עד לאחר הקטרת האימורים ומשום הכי קאמר דלהניח כל אימוריו פסול ומיהו קושיא דהכא לא יתיישב אמאי לא גזרינן מאימוריו אטו כל אימוריו כמו בדם: ד] למחשבת דהקטרה: ה] זריקה ולא לשום שתיה: ו] למחר ת"ק: ז] דאמר לעיל פסול: ח] בזו פסול כלומר: ט] כדרכו להוי: י] הוא דמרבינן: יא] איש איש אית ליה ותיבות לא דרש וס"ל דדברה כו' ליתא שם:

מסורת הש"ס

א) תוספתא זבחים פ"ב ה"ד, ב) לגירסת רש"י דר"י לגי' תוספות דת"ק. רש"ק, ג) [עירובין עה. וש"נ], ד) שייך לעיל, ה) רש"ק גורס איכא בינייהו, ו) לא דכ"ע כרת לא וטעמא כו'. ל"ק, ז) דבבשר הוי פיגול כדאמרי' התם דמצטרפין בלשון אכילה מ"מ באימורין לא הוי פיגול דמחשב לאכול כו' מרבינן בלשון כו' בלשון אכילה למזבח ואי לאו דרבי. ל"ק, ח) דמייתי. ל"ק, ט) ועוד דכי מייתי. ל"ק, י) או חקור תחקור לא. ל"ק, כ) [וע"ע תוס' פסחים מא: ד"ה א"כ ותוס' ב"ק סה. ד"ה לכתוב ותוס' כתובות לט: ד"ה אין], ל) [נדל"ל וגואל וגואל], מ) דריש איפכא. ל"ק, נ) דמשום הוכחה. ל"ק, ס) [וע"ע מה שהאריכו תוס' בסוטה כד. ד"ה ור"י כו' ויסוב על זה והא דכתבו תוס' הכא וא"ת בלתי שום תירוץ עמ"ש בס"ד על הגליון תוס' ב"מ סא. ד"ה אלא לאו וכו'],

הגהות הב"ח

(א) גמ' כרת איכא בינייהו דת"ק סבר כצ"ל ותיבות דר' יהודה נמחק:

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לכתוב וכו' ורפא ירפא. וכן בפסחים דף מא ע"ב עיין בב"ק דף סה ע"א תענית ד' ג ע"א:

ור' יהודה סבר בהנך פליגי להניח דברי הכל פסול מאי טעמא גזירה מקצת דמו אטו כל דמו וכל דמו פסולא דאורייתא דתניא [א]אמר להם רבי יהודה אי אתם מודים לי שאם הניחו למחר שפסול חישב להניחו למחר נמי פסול ואתא ר' אלעזר למימר אף בזו ר' אליעזר פוסל וחכמים מכשירין וסבר ר' יהודה להניח מדמו למחר דברי הכל פסול והתניא אמר רבי כשהלכתי א] למצות מדותי אצל ר' אלעזר בן שמוע ואמרי לה למצות מדותיו של ר' אלעזר בן שמוע מצאתי יוסף [ב]הבבלי יושב לפניו והיה חביב לו ביותר עד ב] לאחת אמר לו רבי השוחט את הזבח להניח מדמו למחר מהו [ג]אמר לו כשר ערבית אמר לו כשר שחרית אמר לו כשר צהרים אמר לו כשר מנחה אמר לו כשר אלא שר' אליעזר פוסל צהבו פניו של יוסף הבבלי אמר לו יוסף כמדומה אני שלא כיוונו שמועתינו עד עתה אמר לו ג] רבי הן אלא שר' יהודה פסול שנה לי וחזרתי על כל תלמידיו ובקשתי לי חבר ולא מצאתי עכשיו ששנית לי פסול החזרת לי אבידתי זלגו עיניו דמעות של רבי אלעזר בן שמוע אמר אשריכם תלמידי חכמים שדברי תורה חביבין עליכם ביותר קרא עליו המקרא הזה [1]מה אהבתי תורתך כל היום היא שיחתי וגו' הא מפני שר' יהודה בנו של ר' אלעאי ורבי אלעאי תלמידו של ר' אליעזר ד] לפיכך שנה לך משנת רבי אליעזר ואי סלקא דעתך דברי הכל פסול אתנייה מאי החזרת לי ה] אבידתי איהו פלוגתא קאמר ליה אלא מאי כשר ור' אליעזר (א) פסול פוסל אתנייה אי הכי מאי הא מפני ו] [ד](פלוגתא) אנן נמי פלוגתא קא מתנינן אלא לעולם דברי הכל פסול אתנייה ומאי החזרת לי אבידתי ז] דהדר ליה מיהא שום [ה]פסלות בעולם: **מתני'** לא [א]יצק לא בלל ולא פתת ולא מלח ולא הניף לא הגיש או ח] שפתתן [ב]פתים מרובות ולא משחן כשירה: **גמ'** מאי לא יצק אילימא לא יצק כלל עיכובא ט] כתב בה אלא לא יצק [י]כהן אלא זר אי הכי לא בלל נמי לא בלל כהן אלא זר הא לא בלל כלל פסולה והתנן

רש"י

ור' יהודה סבר. בשתיה הוא דפליגי רבנן משום דחישב במידי דלאו אורחיה אבל בלהניח דברי הכל פסולה: **גזירה.** דמחשב להניח מקצת דמו אטו כל דמו וכל דמו פסולא דאורייתא הוא כדמפרש במסכת זבחים בפ' כל הפסולין (דף לו.) תרי קראי כתיבי בנותר כו': **למצות מדותי.** לידע מילוי תלמודיי ולשאל ספיקותיי: **למצות מדותיו.** ללמד ולמצות מה שר' אלעזר חכם ממני: **והיה חביב.** יוסף לרבי אלעזר וספרו[ז] בהלכות עד שהגיעו להלכה אחת של זבחים. לשון אחר והיה חביב ליוסף כל מה שרבי אלעזר מלמדו עד שהגיעו להלכה אחת: **להבו פניו.** מחמת שמחה: **שלא כיוונו שמועתינו.** כלומר דלא סליק לך אליבא דהילכתא כל דאמרי לך עד השתא: י] **רבי הן.** כוונת וכוונת אלא משום הכי להבו פני השתא שר' יהודה פסול שנה לי: **ולא מצאתי.** והייתי מתיירא שמא שכחתי: **הא מפני.** הא משמע לשון טעם. כלומר הרי מפני שרבי יהודה בנו של רבי אילעאי ורבי אילעאי תלמידו של רבי אליעזר כדאמרי' במסכת סוכה בפרק הישן (דף כז:) מעשה ברבי אילעאי שהלך להקביל פני ר' אליעזר כו': **שנה לך משנת רבי אליעזר.** ולא שהלכה כן אלא חביבה היתה עליו ושנאה לך: **ואי סלקא דעתך רבי יהודה דברי הכל** יא] **פסולה אתנייה.** לרבי יוסף הבבלי מאי החזרת לי אבידה הא לא אמר ר' אלעזר בן שמוע כר' יהודה וקשיא למאן דאמר לעיל ר' יהודה סבר להניח דברי הכל פסול יב]: **אלא מאי.** אתנייה ר' יהודה כשר לרבנן ור' אליעזר פוסל א"כ מאי הא מפני דמשמע מפני שחביבה עליו שנאה ולא שהלכה כן היא הא אנן נמי יג] דברי ר"א בן שמוע פלוגתא מתנינן לר' יהודה (בזבחים דף לו.): **מתני' לא יצק.** היינו יציקה אחרונה דבתחילה נותן שמן בכלי ואח"כ סולת יד] ובולל וחוזר ויוצק שמן והכי מפרש בפ' אלו מנחות נקמצות (לקמן עד:): טו] **(לא יצק) לא בלל כשר**[ח]. וכגון שנתן כל הלוג במתן הראשון שהוא קודם לעשייתה דאי[ט] חיסר שמנה אמרו בפ' קמא (לעיל יא.) פסולה: **לא פתת.** [י]שנאמר פתות אותה פתים[כ]. ואע"ג דבמנחת מחבת הוא דכתיב ה"ה לכל המנחות הנאפות תחילה כגון מחבת ומרחשת ומאפה שכולן באות עשר עשר ומצוה לפותתן כולן ואח"כ קומץ וזה אם לא פתת אלא כדי קמיצה כשר כדאמרינן באלו מנחות (לקמן דף עה:): **לא הניף.** במנחת סוטה[ל] וקנאות דטעונות תנופה בפרק כל המנחות (שם סא.): **לא הגיש.** בקרן דרומית מערבית כדמפרש בשמעתא [יט:] (ב) טז] **פתתה.** לאחר אפייתן פותתן וקומץ כדמפרש באלו מנחות (לקמן דף עה.). **ופתתן** יז] מרובות גדולות יותר מדינן המפורש באלו מנחות נקמצות (שם דף עה:) מנחת ישראל כופל אחד לשנים ושנים לד': **ולא משחן.** אותן הטעונות משיחה כדכתיב ורקיקי מצות משוחים בשמן (ויקרא ז): **גמ' עכובא כתיב בה.** דהא יח] נאמר יציקה במנחת הסולת ונשנית במנחת מחבת ואמרינן לקמן (דף יט:) כל מקום יט] שהחזיר ושנה הכתוב בתורת מנחה אינו אלא לעכב. אי נמי דכתיב (ויקרא ב) ויצקת עליה שמן מנחה היא היא מנחה ולא שלא יצק מנחה דכל היא עיכובא. ואף על גב דדרשינן ליה באלו מנחות (לקמן דף עה.) למעוטי מנחת מאפה מיציקה שמעינן נמי עיכובא מיניה:

והתנן

תוספות

גזירה מקצת דמו כו'. תימה בלשתות מדמו נמי נגזר אטו כל דמו וי"ל לשתות כל דמו נמי לא משתמע שלא יעשה זריקה כלל אלא אחר זריקתה ישתה וא"ת[מ] לאכול אמאי מודים ליגזור אטו כל אימורים דהוי פסולא דאורייתא וי"ל דההיא נמי אפשר באכילה לאחר שהעלן ומשלה בהן האור שאינם אלא לווין בעלמא ולא דמי להניח דמשמע שלא יעשה זריקה כלל ועוד באימורים לא מיפסיל זיבחא אם לא הוקטרו ומיהו בעל מנת להניח אימורין למחר או להוציאם לחוץ היה פוסל ר' יהודה כדתנן בזבחים בפרק כל הפסולין (דף לה:) ושמא טעמא משום דגזר להניח כל האימורים אטו להניח כל דמו: **עד אחת.** במגילת סתרים דרבינו נסים גריס עד לאחת פירוש עד מאד כדמתרגמינן מאד לחדא וי"מ עד אחת עד הנפש שנקראת כ] יחידה והשתא משמע הכא שרבי למד הרבה מרבי אלעזר בן שמוע וקשה דבסוף הערל (יבמות ד' פד.) אמר רבי כשהלכתי ללמוד תורה אצל רבי אלעזר בן שמוע חברו עלי תלמידיו כתרנגולין של בית בוקיא ולא הניחו לי ללמוד אלא דבר אחד במשנתינו ושמא מעשה זה היה אח"כ תדע דהתם קאמר ללמוד תורה והכא קאמר למצות מדותיו: **אלא לעולם דברי הכל פסול אתנייה.** לפי מסקנא זו לא נוכל להוכיח לשום תנא פיגול[נ] כר' אליעזר ותימה דבפ"ב דזבחים (דף כז:) תנן השוחט את הזבח לאכול כזית מעור שתחת האליה למחר פיגול וחייבין עליו כרת וקאמרינן בגמרא סברוה דעור האליה כאליה דמי[ס] דקא מחשב מאכילת מזבח לאדם אמר שמואל הא מני רבי אליעזר היא דאמר מחשבין[ע] מאכילת אדם כו' וכמו כן קשיא מרבי יוחנן דלעיל דמפרש טעמא דרבי אליעזר מקרא ושמא לית להו מסקנא דהכא ועוד יש לתרץ דקסבר[פ] שמואל דלכולהו תנאי הוי פיגול והשלשה מחלוקות בלהניח אבל בהנך הוי פיגול בין לתנא קמא בין לרבי אליעזר[צ] אבל לרבי יוחנן לא נוכל לומר כן דהא בחדא מילתא קאמר ר"י דמודה רבי אליעזר שאין ענוש כרת ואין שני דבריו של רבי יוחנן יכולים להתקיים שצריך למצוא שני תנאים אליבא דרבי אליעזר דחד פסל וחד מפגל ולמאי דאסיקנא דברי הכל פסול אתנייה לא משכח להו: כא] **לא מלח ולא הניף ולא הגיש.** לא דקדק בסדר דתנופה קודמת למליחה כדתניא[ק] סוטה (דף יט.) והניף והגיש קמץ ומלח והקטיר ועוד אמרינן בגמרא לקמן (דף כ.) דאין לומר לא מלח כהן אלא זר וכי תעלה על דעתך שזר קרב אצל מזבח והיינו משום שהיתה המליחה אחר תנופה והגשה:

כי

מסורת הש"ס

א) [זבחים לו.], ב) תוספתא דזבחים ספ"ב, ג) [שחרית אמר לו כשר להריס כו' מנחה כו' ערבית א"ל כשר אלא שר"א כל"ל וכ"ה בתוספתא], ד) מאי הא מפני הא אנן. צ"ק, ה) פסול בס"י, ו) [לקמן כ.], ז) נ"א וסבבו, ח) בשמן. צ"ק, ט) נ"א ובילקה, י) דלאחר אפייתן פותתן וקומץ שנאמר כו' כגון מרחשת ומאפה כו'. צ"ק, כ) [ויקרא ב], ל) [העומר], מ) לאכול מאימורים לגזור. צ"ק, נ) לרבי. צ"ק, ס) והא קא מחשב כו'. צ"ק, ע) מאכילת מזבח לאכילת אדם כו'. צ"ק, פ) נמי שמואל. צ"ק, צ) [אלעזר רש"ש], ק) [לפנינו שם לא נזכר ומלח אלא כך איתא שם הניף והגיש קמץ והקטיר גם בגמרא שם שמפרש המשנה גם במשנה שבמשניות גם בכ"מ בפ"ג דין טו מהל' סוטה אשר העתיק המשנה והגמרא לא נזכר מדין מליחה וראיתי שגם בסנהדרין פב: ד"ה המולה וכו' העתיקו תוס' הניף והגיש קמץ ומלח והקטיר ע"ש א"כ נראה להדיא דגרסתם היה כך בסדר המשנה דסוטה יט. וגם בגמ' דשם],

תורה אור השלם

1. מָה אָהַבְתִּי תוֹרָתֶךָ כָּל הַיּוֹם הִיא שִׂיחָתִי: תהלים קיט צז

הגהות הב"ח

(א) גמ' ור' אליעזר פוסל אתנייה כצ"ל ותיבת פסול נמחק: (ב) רש"י ד"ה לא הגיש וכו' בשמעתא הס"ד ואח"כ מ"ה פתים מרובות פתיתה לאחר:

מוסף רש"י

אי אתם מודים לי שאם הניחו למחר שפסול. דדם נפסל בשקיעת החמה (זבחים לו.).

עין משפט נר מצוה

ד א מיי' פי"ג מהל' מעשה"ק הל"א:
ב [מיי' שם הלכה י]:

שיטה מקובצת

א] למצת מדותי כו' למצת מדותיו: ב] עד אחת: ג] הן ר' הן: ד] שנית לך משנת: ה] אבידתי איהו נמי פלוגתא: ו] מפני פלוגתא: ז] אבידתי דאהדר: ח] שפתת'. פירש"י דלאחר אפייתן כו' משמע מתוך פי' דאין פתיתה במנחת סולת כי אם במנחות הנאפות כמו מחבת או מרחשת וכן פי' בחומש ולקמן משמע דכולן באות חלות אלא שהמנחת סולת היתה נקמצת קודם אפיה ומ"מ בכולן היתה פתיתה: ט] עיכובא כתיב: י] הן ר' הן: יא] דברי הכל פסול אתנייה ליוסף הבבלי מאי החזרת לי אבידתי הא. אות ה' ותיבת לר' נמחק: יב] פסול: איהו נמי. ר' אלעזר בן שמוע: פלוגתא קאמר ליה. כשאר התלמידים שלא הודו ליוסף הבבלי דדברי הכל פסול: יג] נמי לדברי: יד] סולת. וחוזר ויוצק שמן ובולל: טו] לא יצק לא: טז] מה"ד שפתתה: יז] ופתתן פתים מרובות: יח] דהא נאמרה יציקה בויקרא במנחת: יט] מקום שחזר ושנה במנחה אינו אלא לעכב ל"א דכתיב והשאר נמחק: כ] יחידה. ופי' זה לא נהירא לרבינו ניסים דא"כ הוה ליה למימר כאחת ולא עד אחת והוא גריס עד לאחת פי' עד מאד וחבירו בזבחים בפרק השוחט הפסח בתוספתא אמר רבי פעם אחת היינו [יושבים] לפני ר' אלעזר והיה יושב לפניו אסי הבבלי והיה חביב לו עד לאחת. קצרתי: כא] לא יצק לא בלל. ג' מתנות שמן היו שם אחד מתן שמן קודם הסולת ואח"כ נותן שמן ובלל וזהו בלילה ואח"כ נתינת שמן שלישית ושמה יציקה ולא דקדק לשנות כסדר שהרי בלילה קודם יציקה וכן לא מלח:

ה א מיי' פי"ז מהל' מעה"ק הל"ו:
ו ב מיי' פ"א מהל' בכורים הל"א:
ז ג מיי' פי"ב מהל' מעה"ק הל' כג ופי"א מהל' פסוה"מ הל"ז:

תורה אור השלם

1. הַמַּקְרִיב אֶת דַּם הַשְּׁלָמִים וְאֶת הַחֵלֶב מִבְּנֵי אַהֲרֹן לוֹ תִהְיֶה שׁוֹק הַיָּמִין לְמָנָה: ויקרא ז לג
2. וְנֶפֶשׁ כִּי תַקְרִיב קָרְבַּן מִנְחָה לַיְיָ סֹלֶת יִהְיֶה קָרְבָּנוֹ וְיָצַק עָלֶיהָ שֶׁמֶן וְנָתַן עָלֶיהָ לְבֹנָה: ויקרא ב א

מוסף רש"י

שישים נבללין ששים ואחת אין נבללין. דעד ששים יכולין ליבלל בכלי אחד בלוג אחד, ואליבא דר' אליעזר בן יעקב נקט לה דאמר בפרק שתי מדות אפילו מנחה של ששים עשרון אין לה להיות אלא לוגה (להלן קג:). **כל הראוי לבילה.** כגון ששים עשרונים ראוים ליבלל מלוג אין בילה מעכבת בו. דאפילו לא בלל כשר בילה מעכבת בו. דבעינן שיהא ראוי ליבלל (שם). **וכל שאין ראוי לבילה בילה מעכבת בו.** דראוי לבילה בעינן, דאפשר להתקיים בה מצות מנחה (יבמות קד: ובעי"ז קידושין כה.) והרי הוא כמביא מנחה מן הקטנות דאינה כלום, שכל דבר שלוה הקב"ה להביא יש עיכוב בעיקר הבאתו להביא באותו ענין שלוה הכתוב ולא בענין אחר, אבל מצוות האמורות באותה מצוה, כגון תנופה בקרבן, בלילה במנחה, יש שמעכבין אם גילה הכתוב לשנות עליו לעכב. ויש שאין מעכבין (רשב"ם ב"ב פא:). **כל כהן שאינו מודה בעבודה.** שאמר בלבו דברי הבל הן ולא לוה המקום להקריב לו קרבנות אלא משה בדה מלבו אין לו חלק בכהונה. אין לו חלק בקדשים. **המקריב.** היא הולכה **היציקות והבלילות.** שנותן שמן במנחה ובוללה וחוזר ונותן עליה שמן לקיים בה מצות יציקה, ויצק עליה שמן כדאמרינן באלו מנחות דכולן צריכות ג' מתנות שמן **הפתיתות.** מנחת מחבת ומרחשת ומנחת מאפה תנור שהיו נקמצות לאחר אפיה פותתן ומחזירן לסולתן וקומץ דכתיב פתות אותה פתים וגו' **המליחות.** במלח תמלח (ויקרא ב) **התנופות.** מוליך ומביא ולא כל המנחות טעונות תנופה והגשה והתם מפרש להו יש טעונות תנופה ולא הגשה הגשה ולא תנופה לא תנופה ולא הגשה, ומה היא הגשה מגישה כשהיא בכלי קודם קמילה ומגיעה לקרן מערבית דרומית כנגד חודה של קרן במנחות (סא.) ובסוטה (יד:), **הזאות.** היא זריקת דם הנזרקים במזבח בין הניתזין בפנים על הפרוכת ועל מזבח הזהב בין הניתזין בחוץ, שחיטה לא קחשיב שאף הזר כשר בה ועריפת עגלה. בכהנים היא דכתיב (דברים כא) ונגשו הכהנים בני לוי. וטהרת מצורע. בלפרים להזות בין מבפנים. במקדש דכתיב (ויקרא ט) וישא אהרן את ידיו וגו'. בין מבחוץ. בגבולין בכל עיר ועיר בברכת כהנים מבני אהרן. סיפיה דקרא דרשינן ליה (חולין קלג.).

והתנן [א]ששים [א]נבללין ששים וא' אין נבללין והוינן בה כי אינם נבללין מאי הוי והתנן לא בלל כשרה [ב]ואמר ר' זירא כל הראוי לבילה אין בילה מעכבת בו וכל שאינו ראוי לבילה בילה מעכבת בו מידי איריא הא כדאיתא והא כדאיתא לא יצק לא יצק כהן אלא זר לא בלל לא בלל כלל: או שפתת' פתים מרובות כשרה: השתא לא פתת כלל כשרה פתין מרובות מיבעיא מאי פתין מרובות שריבה בפתיתין ואיבעית אימא לעולם פתים מרובות ממש ומהו דתימא התם הוא דאיכא תורת חלות עליהן אבל הכא דלא תורת חלות איכא ולא תורת פתיתין איכא קמ"ל לימא [א] מתניתין דלא כרבי שמעון [ג]דתניא רבי שמעון אומר [ב]כל כהן שאינו מודה בעבודה אין לו חלק בכהונה שנאמר [1]המקריב את דם השלמים ואת החלב מבני אהרן לו תהיה שוק הימין למנה מודה בעבודה יש לו חלק בכהונה שאינו מודה בעבודה אין לו חלק בכהונה ואין לי אלא זו בלבד מנין לרבות ט"ו עבודות [ד]היציקות והבלילות והפתיתות והמליחות והתנופות וההגשות והקמיצות והקטרות והמליקות [ב] והקבלות והזאות והשקאת סוטה ועריפת עגלה וטהרת מצורע ונשיאות כפים בין מבפנים בין מבחוץ מנין ת"ל מבני אהרן עבודה המסורה לבני אהרן כל [ה]כהן שאינו מודה בה אין לו חלק בכהונה אמר רב נחמן לא קשיא כאן [ג] במנחת כהנים כאן במנחת ישראל מנחת ישראל דבת קמיצה היא [ו]מקמיצה ואילך מצות כהונה לימד על יציקה ובלילה שכשירה בזר מנחת כהנים דלאו בת קמיצה היא מעיקרא בעיא כהונה אמר ליה רבא מכדי מנחת כהנים מהיכא איתרבי ליציקה ממנחת ישראל מה התם כשירה בזר אף הכא נמי כשירה בזר איכא דאמרי אמר רב נחמן לא קשיא כאן בנקמצות כאן בשאין נקמצות אמר ליה רבא מכדי שאין נקמצות מהיכא איתרבי ליציקה מנקמצות כנקמצות מה התם כשירה בזר אף הכא נמי כשירה בזר אלא מחוורתא מתניתין דלא כר' שמעון מ"ט דרבנן אמר קרא [2]ויצק עליה שמן ונתן עליה לבונה והביאה אל בני אהרן [ז]הכהן וקמץ [ג]מקמיצה ואילך מצות כהונה לימד על יציקה ובלילה שכשירה בזר ורבי שמעון בני אהרן הכהנים במקרא

כי אין נבללים מאי הוי הא תנן לא בלל כשר. ואם תאמר מכל מקום כיון דלכתחילה מלוה לבלול לריך להביא מנחה שיכולה להיבלל [ז] וי"ל כיון דהאי גברא לקרבן גדול מיכוון היה לו להביא בכלי אחד משום דתנן בפרק המנחות והנסכים (לקמן דף קג:) שאם נדר בכלי אחד לא יביא בשני כלים ואם הביא פסול הילכך אי לא הוה בילה מעכבא היה לו להביא בכלי אחד [ח]: **ואמר** ר' זירא כל הראוי לבילה כו'. וא"ת מנא ליה לר' זירא הא לימא לא בלל כהן אלא זר כמו בלא יצק ושמא קים ליה דלא כתיבא עיכובא בבלילה ואם תאמר והא [ל] תנא בה קרא דכתיבא בלילה במנחת מחבת ומרחשת ומאפה תנור (ויקרא ו) ובנשיאים (במדבר ז) תריסר זימני ויש לומר דלא מישתמיט קרא דליכתוב בשום דוכתא ובללת בשמן בלשון לווי [מ] וכל שאינו ראוי לבילה בילה מעכבת בו וא"ת מנליה דליבעי ראוי לבילה מאחר דבילה לא מעכבא וי"ל סברא בעלמא הוא כיון דכתב רחמנא בילה דנבעי לכל הפחות ראוי לבילה וכן לגבי קריאה דחליצה דפ' מצות חליצה (יבמות דף קד:) וגם קריאה דביכורים בפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף פא:) ובמכות (דף יח:) דבכל הנהו מייתי דרבי זירא אבל בפרק קמא דקידושין (דף כה.) קשיא טפי דבעי כל בשרו ראוי לביאת מים אפילו בית הסתרים מנלן הא כיון דכתיב בשרו דמה בשרו מאבראי וא"כ אפילו ראוי לא ניבעי וי"ל משום דכתיב כל בשרו [ג]ס) [מ"מ] אהני למימר דבעינן ראוי וא"ת א"כ לכתחילה ניבעי רחילה כמו בבילה וקריאה וי"ל שאני הכא דכתיב בשרו דמשמע מאבראי וכאילו כתב בהדיא ורחץ מאבראי וא"ת בפ' נגמר הדין (סנהדרין ד' מה:) דאמר שמואל נקטעה יד העדים פטור דבעיא קרא כדכתיב ומסיק תנאי היא ואיכא למ"ד חייב נימא הראוי לבילה כו' וי"ל דהתם אין סברא לפוטרו בשביל כך ואם תאמר בנדרים בפרק נערה המאורסה (דף עג.) דבעי חרש מהו שיפר לאשתו כו' ומספקינן ליה אי בעיא ראוי לשמיעה כדרבי זירא אי לא אמאי מספקינא ליה וי"ל משום דדילמא הא דכתב רחמנא ושמע אורחא דמילתא נקט שאין ראוי להפר אלא ע"י שמיעה: **שריבה** בפתיתין. סבר לה כמ"ד בפרק אלו מנחות (לקמן דף עה:) שקופל אחד לשנים ושנים לארבעה ולא כמ"ד מחזיר [ע] לסולתן שנאמר המקריב אותו כו': **מודה** בעבודה יש לו חלק. הכא נקט מודה בעבודה משמע אפילו ת"ח אלא שהוא רשע ובפרק הזרוע והלחיים (חולין דף קל.) אמרינן דאין נותנין מתנה לכהן עם הארץ שנאמר לתת מנת למחזיקים בתורת ה' ולא קאמר לכהן שאינו מודה מדכתיב מחזיקים ושמא יש לחלק דהתם בתרומות ומעשרות שאדם נותן לכל כהן שרוצה והכא בקרבן המתחלק לכל בית אב של אותו היום וסלקא דעתך שכולן שוין משום לכל בני אהרן תהיה איש כאחיו קמ"ל קרא דבעינן מודה בעבודה: **מנין** לרבות ט"ו עבודות. הכא לא חשיב הולכה דרבי שמעון לטעמיה דלא חשיב לה עבודה בסוף פרק קמא דזבחים (דף יד:) משום דאיפשר לבטלה ומיהו קשה דאיכא חטאת הפנימית דאי אפשר לבטלה כדקאמר התם רבי שמעון בן לקיש ונראה דבכלל קבלה היא כדאמר התם דאפקה לקבלה בלשון הולכה ומיהו קשה דהכתי איכא עבודות טובא כגון תרומת הדשן וסידור מערכה ושני גזירי עצים ודישון מזבח הפנימי והמנורה ולחם הפנים ובזיכי לבונה ויש לומר דתנא ושייר אע"ג דתנא מניינא דהא"ג דפריך בפרק קמא דקידושין (דף טז:) גבי ד' מעניקים להן תנא תני ארבעה ואת אמרת תנא ושייר התם אסיפא סמיך דקתני ואי אתה יכול לומר ארבעה באחד מהן וגבי חורש תלם אחד בפרק בתרא דמכות (דף כא:) דפריך תנא תני שמנה ואת אמרת תנא ושייר שאני התם דמשמע דאתא לטפויי לאוי ובגיטין אשכחן בפרק קמא (דף ח.) דתנא מניינא ושייר גבי [פ] שלש דברים בסוריא ובסוטה בפרק היה מביא (דף טז.) גבי בשלשה מקומות הלכה עוקבת את המקרא ומכל מקום צריך ליתן טעם מניינא למעוטי מאי ושמא תנא מניינא למעוטי שחיטה והפשט וניתוח שהיא עבודה שאינה מסורה לבני אהרן ולא חיישינן אם אינו מודה [צ]:

כאן במנחת כהנים כאן במנחת ישראל. ואם תאמר אכתי לימא מתניתין דלא כרבי יהודה ור' שמעון דתנן לא מלח כשר ולקמן בברייתא מוכח דמליחה מעכבא לר' יהודה ור"ש וא"א לפרש מתני' לא מלח כהן אלא זר כדמוכח לקמן:

מקמיצה ואילך מצות כהונה. פירשתי בפרק קמא (לעיל דף ט.): **ורבי** שמעון בני אהרן נדרש לפניו ולאחריו. ואם תאמר ומי פליג רבי שמעון אלא בלל כשר ויש לומר דבלל זר גרע דמיחל עבודה ומהאי טעמא ניחא בלל מחוץ לחומת העזרה דבפרק קמא (לעיל דף ט.) דפסול אע"ג דלא בלל כשר אי נמי מכולה מתניתין דייקינן דלא כר"ש מלא יצק ומלא בלל דלרבי שמעון כיון דבעי כהן אי לא עביד פסול ומיהו קשה ממליחה דבעי רבי שמעון כהן ולקמן מנלן דמעכבא ולמה לי קרא תיפוק ליה דבעינן כהן כדאמרינן וכי תעלה על דעתך שזר קרב אלא מזבח ובלאו האי טעמא [ט] בעי דמקמילה ואילך מלות כהונה ומליחה אחר קמילה:

והתנן. בפרק המנחות והנסכים (לקמן דף קג:): **ששים.** עשרונים נבללין בלוג אחד: **ששים ואחד אין נבללין.** בלוג אחד הילכך לא יביא ס"א עשרונים בכלי אחד לפי שאין רשאי לתת שם שני לוגין וכר' אליעזר בן יעקב דאמר בפרק שתי מדות (לקמן דף פח.) אפילו למנחה של ששים עשרון אין לה אלא לוגה. ולי נראה דאפילו לרבנן דאמרי ששים לוג קים להו דאין נבללים יפה בכלי אחד: **כל הראוי לבילה.** ששים עשרונים שראויין לבלל בלוג: **אין בילה מעכבת בו.** שמע מינה דאי נמי לא בלל כשר: **ושאין ראוי לבילה.** ששים ואחד מעכב בו מלות בילה ופסולה. אלמא מדשני לה אין בילה מעכבת בו שמע מינה לא בלל דמתניתין לא בלל כלל משמע וה"ה דלא יצק: **שריבה בפתיתין.** שפתתה יותר מדאי: **ומהו דתימא התם.** כי לא פתת כלל הוא דכשרה [ף]דאיכא תורת חלות עליהן: **אבל.** פתת פתים מרובות אימא תיפסל: **מתניתין.** דמכשיר יציקה בזר דלא כר' שמעון: **חמש עשרה עבודות.** נשיאת כפים דבפנים ובחוץ חדא חשיב ליה: **הקבלות.** קבלת דם: **בפנים.** בעזרה כדכתיב וישא אהרן את ידיו וגו' (ויקרא ט): **בחוץ.** בכל עיר ועיר: **כל כהן כו'.** אלמא מדחשיב יציקה בכלל עבודה המסורה לבני אהרן שמע מינה אסורה בזר: **מקמילה ואילך כו'.** כדכתיב [ד] ויקח [ט]הכהן וגו' דליהוי משמע מקמילה ואילך מלות כהונה: **ממנחת ישראל.** דיליקה במנחת ישראל כתיב[י] וגמרי' מינה שאר מנחות בפרק אלו מנחות (לקמן דף עה.) דדרשינן וילקת עליה שמן מנחה[כ] לרבות כל המנחות לקמילה ולילקה: **כאן בשאין נקמצות.** [ה] ההיא לישנא בתרא דרב נחמן אתא לרבויי מנחת נסכים [ו] כמנחת כהנים דיליקה פסולה בזר:

א) לקמן קג:, ב) ג"ז שם ב"ב פא: חולין פג: קדושין כה. יבמות קד: נדה סו: מכות יח: נדרים עג., ג) חולין קלג: [תוספתא דדמאי פ"ב ה"ז ע"ש], ד) תוספתא דדמאי פ"ב ה"ז ע"ש [חולין קלג: ע"ש], ה) בכורות ל:, ו) לעיל ט. פסחים לו., ז) [הכהנים], ח) דתורת. ל"ק, ט) הכהן וקמץ דמשמע מקמילה. ל"ק, י) [ויקרא ב], כ) [שם], ל) שנה בה. ל"ק, מ) וא"ת דקאמר וכל שאינו כו' בו מגליה. ל"ק ול"ה בס"י, נ) דמרבה אפילו בית הסתרים משום הכי אהני. ל"ק, ס) רש"ק, ע) לסולתן הס"ד אח"כ ד"ה שנאמר המקריב אותו כו' מודה בעבודה כו' נקט שאינו מודה בעבודה. ל"ק, פ) שלשה דברים שותה סוריא לא"י ובסוטה. ל"ק, צ) [וע' תוס' יבמות ג: ד"ה למעוטי ותוס' קדושין טז: ד"ה והא ותו' סוטה טז. ד"ה תנא ותוספות כתובות נא: ד"ה חמשה ותוספות גיטין נ: ד"ה אין מוליאין], ק) לקמן דמעכבא כו' האי טעמא בעי כהן. ל"ק.

שיטה מקובצת

א] מתניתין דלא כר"ש דתניא. חולין דף קלב. וא"ת וכי תיסק אדעתין דר' שמעון בעי כל הני בכהן וכי אפי' דיעבד והא בלילות דאם לא בלל כשר וכי עביד ליה זר אמאי מפסיל אלא ע"כ ר"ש לא בעי אלא לכתחלה למצוה וא"כ מאי קאמר מתניתין דלא כר"ש דילמא מתניתין דמכשיר בדיעבד קאמר וי"ל דמתניתין משמע לתלמודא אפי' לכתחלה ותדע דסבר הכי דאמרי' מקמיצה ואילך מצות כהונה אבל קודם לכן זר כשר. תו"ח. עוד אמר מהר"פ אע"ג דבלילה ר"ל לכתחלה ביציקה פסול אפי' בדיעבד כיון דעיכובא כתיב ביה וכי עביד לה זר הוי כאילו חסרה: ב] והקבלות. וא"ת והלא זו א) עצמה קבלה היא דאמרי' בזבחים והקריב זו קבלת הדם וי"ל דבעי אשאר קבלות דלאו דשלמים דקרא דהמקריב לא מיירי אלא בשלמים וא"ת א"כ אמאי לא תני זריקות משום שאר זבחים וי"ל ב) דהו"א בכלל הזאות. תו"ח: ג] במנחת כו' וא"ת אכתי קשה ממליחות דמתניתין משמע לא מלח כהן אלא זר ובמילתא דר"ש מליחות בעי כהן דא"ל כאן במנחת כהנים שהרי מליחה אחר קמיצה היא ובדבר שהוא אחר קמיצה אין חילוק בין מנחת כהנים ובין מנחת ישראל וי"ל דבמתניתין ע"כ הוי ליה לא מלח כלל אבל בזר פסולה דהא מליחה בראשו של מזבח ואי אפשר לזר לעלות על גבי המזבח. תו"ח: כאן במנחת כהנים. וא"ת היכי מצי לאוקמי במנחת כהנים והלא תני הקמיצות ומנחת כהנים אינה נקמצת וי"ל דמילי מילי קתני ולא קאי קמיצות אמנחת כהנים אלא אשאר מנחות וא"ת מ"מ מתניתין דלא כר"ש דקתני לא פתת כהן אלא זר והכא קאמר דפתיתות צריכות כהן ואין לומר (דהכי) [דהכא] מיירי במנחת כהנים דהא אמר לקמן בפ' אלו מנחות מנחת כהנים כיון שאין בה קמיצה אין בה פתיתה וי"ל כדאמרינן לעיל כי לא פתת כלל והכא מ"מ צריך כהן למצוה בלבד א"נ הא דאמרינן לקמן דאין בהם פתיתה ר"ל פתיתה הראויה דהיינו אחת לשנים ושנים לארבע אבל מ"מ פתיתה איכא דכתיב פתות אותה פתים אבל במנחת כהנים לא כתיב כי אם תופיני מנחת פתים וא"כ מוקמינן הא במנחת כהנים. תו"ח: ד] כדכתיב וקמץ: ה] נקמצות. נפקא מינה דהאי לישנא: ו] תיבות כמנחת כהנים נמחק: ז] ס"א וי"ל דפריך שפיר דכיון דכשר בדיעבד כי לא בלל והאי גברא: ח] אחד. לשון מהרש"פ ועי"ל דאי איתא דכשירים בדיעבד היכא הוה ליה להביא כולו בכלי אחד וסגי ליה בלוג שמן אבל עביד להו בשני כלים צריך להביא ב' לוג שמן ודמי לריבה שמנה: ט] טעמא תיפוק לי דמקמיצה

א) ר"ל דבכך קרא דהמקריב את דם השלמים גם קבלה בכלל דהא אמרינן בזבחים וקריב וכו'. ב) נראה דל"ל וי"ל דהוא בכלל הזאות וראייה לדבריו במשנה דמגילה דף כ' דתני שם הזיה ולא תני זריקה ועי"כ דזריקה בכלל הזאה.

הכהנים א) מקרא נדרש לפניו ולאחריו וסבר ר"ש מקרא נדרש לפניו ולאחריו והתניא א] 1 ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנות המזבח באצבעו ולקח ג) מלמד שלא תהא קבלה אלא בימין באצבעו ונתן מלמד שלא תהא נתינה אלא בימין אר"ש וכי ב] ג) נאמר יד בקבלה הואיל ולא נאמר יד בקבלה קיבל בשמאל כשר ואמר ד) אביי במקרא נדרש לפניו ולאחריו קא מיפלגי ג] ה) (ור"ש סבר לאחריו נדרש ולפניו אין נדרש) אלא ה"ט דר"ש והביאה וי"ו מוסיף על ענין ראשון וסבר ר"ש וי"ו מוסיף על ענין ראשון ד] אלא מעתה דכתיב 2 ושחט את בן הבקר והקריבו בני אהרן הכהנים את הדם וזרקו את הדם ו) א מקבלה ואילך מצות כהונה מלמד על שחיטה שכשירה בזר אי לר"ש וי"ו מוסיף על ענין ראשון שחיטה ה"נ בזר תהא פסולה שאני התם דאמר קרא וסמך ושחט מה סמיכה בזרים אף שחיטה בזרים אי מה סמיכה בבעלים ס) אף שחיטה בבעלים ההוא לא מצית אמרת ק"ו ומה זריקה דעיקר כפרה לא בעיא בעלים שחיטה דלאו עיקר כפרה לא כ"ש וכי תימא ז) אין דנין אפשר משאי אפשר גלי רחמנא ביוה"כ 3 ושחט את פר החטאת אשר לו מכלל דשחיטה בעלמא לא בעינן בעלים אמר רב כל מקום שנאמר תורה וחוקה אינו אלא לעכב קא ס"ד תרתי בעיא כדכתיב 4 זאת חוקת התורה (סימן נת"ץ יקמ"ל) והרי נזיר דלא כתיבא ביה אלא תורה ואמר רב ח) ב תנופה בנזיר מעכבא שאני התם כיון דכתיב כן יעשה כמאן דכתיבא בהו חוקה דמי הרי תודה דלא כתיבא ביה אלא תורה ותנן ט) ארבעה (א) שבתודה מעכבין זה את זה שאני תודה דאיתקש לנזיר דכתיב 5 על זבח תודת שלמיו י) ואמר מר שלמיו לרבות שלמי נזיר והרי מצורע דלא כתיב ביה אלא תורה ותנן כ) ארבעה מינין שבמצורע מעכבין זה את זה שאני התם כיון דכתיב 6 זאת תהיה תורת המצורע כמאן דכתיב ביה חוקה דמי והרי יוה"כ דלא כתיב ביה אלא חוקה ותנן ל) שני שעירי יוה"כ מעכבין זה את זה אלא או תורה או חוקה והרי שאר קרבנות דכתיב בהו תורה ולא מעכבי תורה בעיא חוקה וחוקה לא בעיא תורה והא תורה וחוקה קא אמר ה"ק אף על גב דכתיב תורה אי כתיבא חוקה אין ואי לא לא והרי מנחה דכתיב בה חוקה ואמר רב כל מקום שהחזיר הכתוב בתורת מנחה אינו אלא לעכב החזיר אין לא החזיר לא שאני התם דכי כתיבא חוקה אאכילה כתיבא והרי לחם הפנים דכי כתיבא חוקה אאכילה כתיבא מ) ותנן שני סדרים מעכבין זה את זה שני בזיכין מעכבין זה את זה הסדרין והבזיכין מעכבין זה את זה אלא כל היכא דכתיבא אאכילה אכולא מילתא כתיבא שאני התם נ) דאמר קרא 7 מגרשה ומשמנה
גרש

מקרא. ו] הכהן נדרש לפניו לוילך: **ולאחריו.** וקמץ משם ז] ז)באצבעו: **ולקח.** ולקח (קבלת) הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנות וגו': **אלא בימין.** דכל מקום שנאמר אצבע וכהונה אינה אלא ימין [לעיל י.]: (ב) **נתינה.** מתנת הקרן דמזבח: **וכי נאמרה יד** ס). כלומר וכי נאמרה אצבע בולקח והלא בונתן הוא אמור (ג) ח]: **וי"ו.** דוהביאה מוסיף על ענין ראשון. (ד) ט] ע)[וכ"ת וי"ו דונתן נמי יהא] מלמד קבלה מנתינה תריך ליכא למימר הכי דאי י] כתיב ונתן באצבעו הוי גמירא ולקח מונתן בוי"ו מוסיף על ענין ראשון אבל השתא באצבעו הפסיק הענין: **ואי** יא] **מה סמיכה** פ). (ה) לר"ש פריך וסמך ידו על ראש קרבנו אלמא סמיכה בבעלים אף שחיטה בבעלים ולא באחר. זריקה לא יב] בעינן בבעלים דכהן זורק: **אפשר.** שחיטה יג]: **לא אפשר.** זריקה בבעלים דכתיב [ויקרא א] וזרקו בני אהרן: **נזיר.** כתיב ביה זאת תורת הנזיר אשר ידור (במדבר ו): **תנופה בנזיר.** דכתיב [שם] ונתן על כפי הנזיר יד] לעכב משום דכתיב תורת ואע"ג דלא מעכבא בעלמא כדאמרינן (ו) בשמעתא קמייתא טו] דמס' יומא (ד' ה.) שאם עשאה לתנופה שירי מצוה מעלה עליו הכתוב כאילו לא כיפר וכפר: **כן יעשה.** על תורת נזרו: **תודה.** כתיב בה וזאת תורת זבח השלמים וגו' אם על תודה יקריבנו וגו' (ויקרא ז): **ד' מינין.** חמץ חלות ורקיק ש) ורבוכה בפרק התודה (לקמן דף עז.): **שלמיו.** על זבח תודת שלמיו לרבות שלמי נזיר לעשרה קבין ירושלמיות ולרביעית שמן טז] בתודה ק) (בפ' התודה): **ארבעה שבמצורע.** עץ ארז ושני תולעת ואזוב וצפרים: **תהיה.** משמע עיכובא: **יוה"כ.** כתיב והיתה לכם לחקת עולם בחדש השביעי וגו' באחרי מות ר): **שאר קרבנות כתיב בהו תורה.** זאת התורה לעולה ולמנחה וגו' (ויקרא ז): **ולא מעכבי.** יז] דאמר בפ"ק (לעיל ד' ז.) באשם הוא עצמו שלא הוקטרו אימוריו כשר ובמנחה יח] כתיב וזאת תורת המנחה הקרב וגו' (ויקרא ו) דהיינו הגשה ותנן לא הגיש כשר: **הא תורה וחוקה קאמר.** יט] משמע תרוייהו כי הדדי שקולין: **מנחה כתיבא חוקה.** כל זכר בבני אהרן ש)יאכלנה חק עולם (וגו') (שם): **שהחזיר הכתוב.** בלו את אהרן מה שכבר אמור בויקרא אינו אלא לעכב: **אאכילה כתיבא.** הילכך לאו לעיכובא אתא: **לחם הפנים.** ואכלוהו במקום קדוש כי קדש קדשים הוא לו מאשי ה' חק עולם וגו' (שם כד): **ושאני התם.** גבי מנחה להכי לא הויא חוקה דידה עיכובא משום דכתיב מגרשה ומשמנה מדמצי למכתב מגרש ומשמן וכתיב מגרשה ומשמנה שמע מינה ה"ק גרשה שלם ושמנה שלם שאם חסר כל שהוא פסול ומדאיצטריך למיכתב להכי שמע מינה חוקה דידה לאו כ] ת)חוקה:
גרש

במקרא נדרש לפניו ולאחריו קא מיפלגי. וא"ת מנלן דבהכי פליגי דילמא טעמא דרבנן כדאסיקנא בפ"ק (לעיל דף י.) ופרק שני דזבחים (דף כד:) דכל מקום שנאמר אצבע או כהונה אינו אלא ימין ור"ש בעי תרתי וי"ל דלשון הברייתא משמע משום דקאי עליה באצבעו כדקתני באצבע ולקח והא דלא מפרשי רבנן טעמייהו מדכתיב הכהן משום דאיצטריך הכהן בכיהונו ואע"ג דבפ' שני דזבחים (דף כד:) קאמר אליבא דר"ש ואלא הכהן ל"ל ומשני הכהן בכיהונו הוא הדין דלרבנן איצטריך נמי אלא נטר עד לבסוף דמקשי לר"ש ומשני ליה והוא הדין לרבנן וא"ת דבפ' השואל (ב"מ דף צה. ושם) פליגי תנאי במקרא נדרש לפני פניו ופריך תנן השואל את הפרה כו' א) והא שומר חנם דלפני פניו לא קתני וליטעמיך שומר שכר דלפניו מי קתני מאי קושיא לימא דההיא משנה ר"ש היא דקסבר הכא ובפ' ב' דזבחים (דף כד:) דמקרא נדרש לאחריו ולא לפניו וי"ל דהתם ב) [טעמא] דר"ש משום דוי"ו מוסיף על ענין ראשון כדאמרינן הכא גבי והביאה וא"ת ואמאי לא אמרינן הכא דקאי אתרוייהו כמו תתנה ואכלה ומכור בפ' כל שעה (פסחים דף כא:) ובפ' כל הבשר (חולין ד' קיד.) ובפ"ק דמסכת ע"ז (ד' כ.) וגבי נשך ומרבית בפ' איזהו נשך (ב"מ דף סא.) כא] ג) דלא דמי לתקום והדרת בפ"ק דקדושין (דף לג:) ומיהו לא דמי לתתנה ואכלה דתרי מילי נינהו אבל הכא חדא מילתא דבאצבעו ד) חדא קאי דכי האי גונא מחלקין ה) אה' מקראות דאין להם הכרע שאת מחר משוקדים ארור וקם וכי תימא באצבעו נמי לא יהיה לו הכרע ויש לחלק ו) משום דאשכחן ונתת על קרנות המזבח באצבעך כדאמרינן בפ' ב' דזבחים (ד' כד:) וצריך עיון במסכת תענית (ד' טו ז).) דכתיב אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה דאמרינן לצדיקים לאורה וישרים לשמחה ולא אמרינן דקיימי אתרוייהו כמו תתנה ואכלה: **אלא** ה"ט דר"ש והביאה וי"ו מוסיף על ענין ראשון. אפילו לא ידרוש ר"ש כב] לפניו ולאחריו וי"ו מוסיף דריש וגבי ולקח ונתן לא אמרינן וי"ו מוסיף למילף קבלה מנתינה בימין כדפי' בקונטרס דבאצבעו מפסיק בין ולקח לונתן דה"ל למכתב ולקח הכהן ונתן מן הדם באצבעו וא"ת בפ' ב' דזבחים (ד' כד:) דא"ר אלעזר בן שמוע כל מקום שנאמר אצבע בנתינה שינה בנתינה פסול בקבלה כשר והיכן נאמרה אצבע בנתינה דכתיב ולקחת מדם הפר ונתת על קרנות המזבח באצבעך וקסבר מקרא נדרש לפניו ולא לפני פניו ולאחריו לימא וי"ו מוסיף על ענין ראשון ושמא ר"א בר ר"ש לית ליה וי"ו מוסיף על ענין ראשון א"נ לא דריש וי"ו מוסיף כדי לדרוש המקרא לפני פניו: **גלי** רחמנא גבי פרו של אהרן כו'. משמע הכא דלר"ש שחיטת פרו בזר פסולה ואף ע"ג דמסקינן בפרק קמא דזבחים (דף יד.) לר"ש שחיטה לאו עבודה היא ל"ק מידי כדפי' בפ"ק (לעיל ד' ה.): **ואמר** רב תנופה מעכבא בנזיר. כג] מתני' הוה מצי לאקשויי דתנן (לקמן ד' כז.) ב' מינין שבנזיר מעכבין זה את זה אלא ניחא ליה לאקשויי דרב אדרב א"נ משום דאפילו תנופה שהיא שירי מצוה ח) בשאר קרבנות מעכבת בנזיר: **ואמר** מר שלמיו לרבות שלמי נזיר. לקמן איתא בפ' התודה (ד' עח.): **תורה** בעיא חוקה וחוקה לא בעיא תורה. אומר ר"ת דכל מקום דאמרי' חוקה עיכובא לא ממשמעותא אלא מג"ש ילפינן לה בריש פרק ב' דזבחים (ד' יח. ושם) דאמרי' אשכחן מחוסר בגדים פירוש דאם עבד חילל שתויי יין מנלן אתיא חוקה חוקה ממחוסר בגדים דמעכב כדיליף התם לעיל אף שתויי יין לעכב ואם ממשמעותא הוא ל"ל למילף ג"ש ומיהו מעיקרא ודאי הוה בעי למימר בשמעתין ממשמעותא דהוה בעי תורה וחוקה: **חוקה** לא בעיא תורה. וא"ת ותורה למאי אתא דכה"ג פריך בפ"ק (לעיל ד' י.) גבי אצבע לא בעיא כהונה דפריך אלא כהן ל"ל וי"ל דתורה אתא לשום דרשה: **ושאני** התם דאמר קרא מגרשה ומשמנה. פירש בקונטרס דמצי למיכתב מגרש ומשמן וכתב מגרשה ומשמנה שמע מינה הכי אמר רחמנא מגרשה שלם משמנה שלם שאם חיסר כל שהוא פסול ובסמוך דאמר שמואל גרש ושמן

עין משפט נר מצוה

א [מיי' פ"ט מהלכות ביאת המקדש הלכה ו ופ"ה מהלכות מעה"ק הלכה א]:
ח ב מיי' פ"ח מהל' נזירות הל"ה ואין הלכה כמותו:

תורה אור השלם

1. וְלָקַח הַכֹּהֵן מִדַּם הַחַטָּאת בְּאֶצְבָּעוֹ וְנָתַן עַל קַרְנֹת מִזְבַּח הָעֹלָה וְאֶת כָּל דָּמָהּ יִשְׁפֹּךְ אֶל יְסוֹד הַמִּזְבֵּחַ: ויקרא ד לד
2. וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי יְיָ וְהִקְרִיבוּ בְּנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֲנִים אֶת הַדָּם וְזָרְקוּ אֶת הַדָּם עַל הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב אֲשֶׁר פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד: ויקרא א ה
3. וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לוֹ: ויקרא טז יא
4. זֹאת חֻקַּת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה יְיָ לֵאמֹר דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ פָרָה אֲדֻמָּה תְּמִימָה אֲשֶׁר אֵין בָּהּ מוּם אֲשֶׁר לֹא עָלָה עָלֶיהָ עֹל: במדבר יט ב
5. עַל חַלֹּת לֶחֶם חָמֵץ יַקְרִיב קָרְבָּנוֹ עַל זֶבַח תּוֹדַת שְׁלָמָיו: ויקרא ז יג
6. זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל הַכֹּהֵן: ויקרא יד ב
7. וְהִקְטִיר הַכֹּהֵן אֶת אַזְכָּרָתָהּ מִגִּרְשָׂהּ וּמִשַּׁמְנָהּ עַל כָּל לְבֹנָתָהּ אִשֶּׁה לַייָ: ויקרא ב טז

מוסף רש"י

באצבעו ולקח וכו' באצבעו ונתן. דכתיב ולקח הכהן מדם החטאת באצבעו ונתן על קרנות הטילו הכתוב לאצבע בין קבלה לזריקה ולדורשו לפניו ולאחריו לומר שלא יהיו אלא בימין דילפינן לקמן בשמעתין כל מקום שנאמר אצבע אינו אלא ימין (זבחים כד.). **במקרא נדרש לפניו ולאחריו קא מיפלגי.** ר"ש סבר מקרא נדרש לאחריו ולא לפניו הילכך אצבע אנותן דכתיב בתריה קאי ולא אולקח דכתיב לקמיה ורבנן סברי מקרא נדרש לפניו ולאחריו (שם כד:). **ושחט את בן הבקר והקריבו בני אהרן וכו' וזרק ומקבלה ואילך.** ומדכתיב כהן בקבלה ובשחיטה לא כתיב מכלל דשחיטה לבעלים קאי (יומא כז. ובעי"ז בזבחים לב.). **תנופה בנזיר מעכבא.** מלשתות יין ולגלח ולטמא (נזיר מו.). **על זבח תודת שלמיו.** דלא הוה צריך, שהרי כבר נאמר זאת תורת זבח השלמים ושם על תודה (זבחים עח.). **והרי לחם הפנים דכי כתיבא חוקה אאכילה כתיבא.** בלחם הפנים כתיב מאשי ה' חק עולם, ואכלוהו קאי סדרים ובזיכין (זבחים כז.). **שני סדרים.** של לחם הפנים (שם כז.).

שיטה מקובצת (המשך)

נזיר והשאר נמחק: יד] הנזיר א] והניף מעכבא משום: טו] קמייתא דיומא: טז] שמן. בפ' התודה ותיבת בתודה נמחק: יז] מעכבי דאמרי: יח] ומנחה נמי כתיב: יט] קאמר דמשמע: כ] לאו דוקא הס"ד: כא] נשך וה"ה לא דמי: כב] ר"ש וא"ו ואי"ו מוסיף וכו' ותיבות לפניו ולאחריו ליתא. עי' תוס' [ד"ה ו"ו] לא דריש לקמן [דף נא ע"ב]: כג] מעכבא בנזיר. לשון מהר"ם ז"ה דמצי לאתויי הא דתנן בסוף נגעים [פי"ד מ"י] שירי מצוה [הן] בין שנתן ובין שלא נתן כפר] ומעלה עליו הכתוב כאילו לא כפר וכפר וכן ממתניתין דלקמן בפרקין בד' מינין וכו'.

א) נראה דצ"ל הנזיר והניף וכו' ותיבת מה"ד מעכבת. משום

מסורת הש"ס

א) [שבת לג: וש"נ], ב) [זבחים כד. ע"ש], ג) שם ע"ש, ד) [שם], ה) רש"ק מ"ו, ו) [ברכות לא: וש"נ], ז) לקמן פב. סוכה נ: יבמות מו. סא. הוריות ו: זבחים לא. תמורה טו: יח: נדה לז:, ח) נזיר מו., ט) לקמן כז., י) לקמן כז. עח., כ) [לקמן כז.], ל) שם, מ) לקמן כז., נ) גי' ל"ק ל"ל ד"ה באצבעו ולקח ולקח זו קבלת הכהן מדם החטאת הס"ד ואח"כ ד"ה באצבעו ונתן זו נתינה מתנת הקרן דמזבח דכתיב ונתן על קרנות, ס) בקבלה כלומר כו' אמור ואין מקרא נדרש לפניו. ל"ק, ע) רש"ק, פ) בבעלים דכתיב וסמך כו' ולא באחר הס"ד ואח"כ ד"ה לא בעינן בעלים דכהן זורק. ל"ק, צ) ורקיקים. ל"ק, ק) כתודה. ל"ק, ר) [ויקרא טז], ש) יאכלנה. ל"ק, ת) דוקא הס"ד. ל"ק, א) ואילו. ל"ק, ב) ל"ק, ג) ולא. ל"ק ורש"ק הגיה וי"ל דדמי לתקום כו' ולא דמי לתתנה כו', ד) אחד דוכתא קאי. ל"ק, ה) [יומא נב.], ו) נ"א דפשטיה דקרא משמע דקאי אולקח מ"מ סבר ת"ק דקאי גם אונתן משום כו', ז) [ע"ש תוס' ד"ה אור], ח) [לקמן לג:],

הגהות הב"ח

(א) גמ' ארבעה מינים שבתודה מעכבין: (ב) רש"י ד"ה נתינה נ"ל קודם ד"ה אלא בימין: (ג) ד"ה וכי נאמרה יד וכו' הוא אמור ומקרא אין נדרש לפניו הס"ד: (ד) ד"ה ו' דוהביאה וכו' ומלמד קבלה מנתינה שלא תהא אלא בימין תריך ליכא: (ה) ד"ה ואי מה סמיכה דכתיב וסמך ידו: (ו) ד"ה תנופה בנזיר וכו' כדאמרינן בפירקא קמייתא דמסכת זבחים ולקמן דף צג שאם עשאה:

גליון הש"ס

גמ' אף שחיטה בבעלים. עי' לקמן דף לג ע"א תוד"ה לפי:

שיטה מקובצת

א] מתיבות ולקח עד תיבת המזבח נמחק: ב] נאמרה יד בקבלה הואיל ולא נאמרה יד: ג] מתיבות ור"ש עד אין נדרש נמחק: ד] אלא מעתה ושחט את בן הבקר כו' תיבת דכתיב נמחק וא"ת אמאי לא פריך הכי לר"ע דשמעינן ליה בפרק איזהו מקומן [דף מח ע"א] וי"ו מוסיף על ענין ראשון וכן הרבה אחרים וי"ל דלא פריך אלא לר"ש דמפיק (כהן) מוי"ו מוסיף דיציקות ובלילות [בעי כהן] ואע"ג דסברא הוא דלא בעי כהן כי אם בד' עבודות והאי לאו מד' עבודות הוא ואפי' הכי מפיק מוא"ו כהן וא"כ סבר יותר וי"ו מוסיף מכל אינך תנאי ופריך משום הכי לר"ש דוקא דלימא שחיטה בזר פסולה. תו"ח: ובתוס' אחרות תירצו דלא פריך בעלמא דהכא פריך (ממילי) [מילי] דכהן ממילי דכהן: ה] שאני התם דכתיב מגרשה ומשמנה. אבל מסלתה לא דריש הכא דאצטריך שאם חיסר הסולת שהוא פסול: ו] מקרא הכהנים: ז] וקמץ משם הס"ד ומה"ד באצבעו ולקח. קבלה ולקח הכהן מדם: ח] אמור: הס"ד ומה"ד מקרא נדרש לפניו ולאחריו פליגי. דת"ק סבר אצבעו נדרש לפניו לולקח ולאחריו לונתן ור"ש סבר אין נדרש לפניו: ט] ראשון. וילמוד עליון דיציקה מתחתון דקמיצה ואי קשיא ונתן אמאי לא קאמר וי"ו מוסיף על ענין ראשון וילמוד קבלה מנתינה והשאר נמחק: י] דאי. הוה כתיב ונתן באצבעו ודאי הוי גמיר: יא] ואי לר"ש וי"ו דהקריבו מוסיף על ענין ראשון נימא נמי שחיטה בזר פסולה. הס"ד ומה"ד סמיכה בזר דכתיב וסמך ידו על ראש קרבנו אלמא סמיכה בבעלים הס"ד ומה"ד אף שחיטה בבעלי' ולא באחר הס"ד: יב] לא בעיא בעלים דכהן זורק דכתיב וזרקו בני אהרן: יג] אפשר שחיטה בבעלים הס"ד ואח"כ מה"ד